

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Juridik
Titulli i lëndës:	Politika Ekonomike
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti II, Semestri IV
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	7
Koha / lokacioni:	Amfiteatri i madh
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr. Mejdi Bektashi Prof. Dr. Hivzi Sojeva
Detajat kontaktuese:	mejdi.bektashi@uni-pr.edu h_fs_sojeva@hotmail.com
Përshkrimi i lëndës	
	<i>Studimi i lëndës “Politika Ekonomia” është një hyrje e përgjithshme mbi njohuritë dhe metodat e shtjellimit të shkencës ekonomike. Qëllimi i lëndës është zhvillimi i shkathësive akademike si dhe aftësive praktike me qëllim të shqyrtimit të funksioneve ekonomike të shtetit dhe sistemit të intervencionizmit shtetëror në ekonomi në pajtim me kahjet bashkëkohore të zhvillimit të politikës ekonomike si disiplinë shkencore.</i>
Qëllimet e lëndës:	<i>Lënda e politikës ekonomike në aspektin metodologjik dhe përmbajtësor ka për qëllim që studentëve të studimeve bazike që t’i mundësoj njohjen me shkathësit specifike që janë më se të domosdoshme për zhvillimin e karrierës së tyre të ardhshme.</i>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<i>Aftësitë dhe shkathtësitë që do t’i fitojnë studentët pas përfundimit të sukseshëm të kësaj lënde, është që:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Të kuptoni dhe të përshkruani në mënyra të ndryshme të menduarit për fenomenet e ndryshme ekonomike (mënyra ekonomike e të menduarit); • Të fitoni njohuri adekuate për akcionet e politikës ekonomike dhe ndikimin e saj në çështjet ekonomike, sociale dhe politike të jetës shoqërore; • Të njiheni dhe ti kuptoni funksionet ekonomike të shtetit, respektivisht organeve të saja; • Të fitoni njohuri bazike dhe të mjaftueshme për ndërvarësinë dhe ndërlidhjen në mes të politikës ekonomike dhe sistemit juridik;

	<ul style="list-style-type: none"> • Të kuptoni dhe të mund të operoni me termat parësore të politikës ekonomike dhe kategorive të ndryshme makroekonomike dhe sociale; 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min	15	1.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	1	2	2
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	6	15	90
Përgaditja përfundimtare për provim	5	5	25
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	5	2	10
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			203.5 orë
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Lënda do të organizohet në formë të ligjeratave, ushtrimeve, seminareve, diskutimeve dhe konsultimeve. Studentët duhet të jenë pjesëmarrës aktivë të procesit mësimor.</p> <p>Mësimi aktiv kërkon që studentët të reflektojnë mbi gjërat që diskutohen e jo të jenë pranues pasivë të informatave që u jepen. Ata janë të inkurajuar që të shtrojnë pyetje. Po ashtu do të organizohet edhe puna grupore, në mënyrë që studentët të diskutojnë çështjet relevante dhe të këmbëjnë mendimet e tyre. Natyrisht, paraprakisht do të kërkohet leximi dhe thellimi në literaturën relevante të lëndës.</p>		
Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi i parë: 30%</p> <p>Vlerësimi i dytë: 30%</p> <p>Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera: 5%</p> <p>Vijimi i rregullt: 5%</p> <p>Provimi fina: 30%</p> <p>Total 100%</p>		
Literatura			

Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dr. Hivzi Sojeva: Ekonomia e aplikueshme (Ligjerata të autorizuara); Fakulteti Juridik, Prishtinë, 2004.</i> 2. <i>Dr. Hivzi Sojeva & Dr. Mejd Bektashi: Politika ekonomike (Ligjerata të autorizuara), Fakulteti Juridik, 2014 (pjesët e këtij libri do të ndahen gjatë ligjeratave ose do të vendosen në faqën elektronike të fakultetit);</i> 3. <i>Jean – Yves Letessier, Jacques Silvano, Robert Soin: Evropa ekonomike dhe e ardhmja e saj, Koleksioni Evropa, Papirus, Tiranë, 2009;</i> 4. <i>N. Gregory Mankiw dhe Mark P. Taylor: EKONOMIKSI, UETPres, Tiranë 2010.</i> 5. <i>Versioni i konsoliduar i Traktateve të Bashkimit Evropian dhe Karta e të Drejtave Themelore të bashkimit Evropian; Ministria e Integritimit; Tiranë, 2008;</i>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nicola Acocella: Bazat e Politikës ekonomike – vlerat dhe teknikat (përkthimi në gjuhën kroate), MATE, Zagreb 2005;</i> 2. <i>Dr. Selman Selmanaj – Tranzicioni dhe Globalizimi; Rinvest, Prishtinë, 2006.</i> 3. <i>Llambro Filo, Historia për Shtetin e Mirëqënies Sociale; Tiranë, 2005.</i> 4. <i>Francis Fukuyama: Ndërtimi i shtetit – Qeverisja dhe rendi Botëror në shekullin e njëzet e një; AHS, Tiranë, 2008.</i> 5. <i>Të dhëna të ndryshme statistikore nga Enti i Statistikave të Kosovës; EUROSTAT dhe Bankës Qendrore të Kosovës.</i>
Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Dhjetë parimet e shkencës ekonomike; Parimet e vendosjes individuale, Si i marrin njerëzit vendimet, Njerëzit përballen me zgjedhje e kompromise, Kostoja e diçkaje është ajo prej së cilës hiqni dorë për ta siguruar, Njerëzit racional mendojnë në marxhinë, Njerëzit u përgjigjen stimujve; Si bashkëveprojnë njerëzit (3 parimet); si funksionon ekonomia në tërësi. (N. Gregory Mankiw dhe Mark P. Taylor, fq. 39 – 57).
Java e dytë:	Roli dhe rëndësia e politikës ekonomike, Definimi i politikës ekonomike; Funksionet e politikës ekonomike; Sistemi ekonomik si determinant e veprimit të politikës ekonomike; Sistemi juridik si determinant e veprimit të politikës ekonomike; Ndërvarshmëria e politikës ekonomike me shkencat juridike.
Java e tretë:	Konceptet bashkëkohore të politikës ekonomike; monetarizmi; ekonomia e ofertës; Konceptet e politikës ekonomike në

	shtetet e zhvilluara dhe në shtetet në zhvillim; roli ekonomik i shtetit; Qëllimet kryesore ekonomiko – sociale.
Java e katërt:	Komponentet e politikës ekonomike; Bartësit e politikës ekonomike; Organet shtetërore, publiko – juridike dhe organet politike; firmat – llojet si bartëse të politikës ekonomike; partit politike dhe grupet e interesit, Sistemi bankar, rëndësia dhe funksionimi.
Java e pestë:	Organizatat Ndërkombëtare si bartëse të politikës ekonomike, Organizatat ndërkombëtare në kuadër të OKB-së; Organizatat ndërkombëtare jashtë përbërjes së OKB-së; Organizatat rajonale në shtetet në zhvillim; Organizatat tjera si G-8, G- 20, BRICS, ASEAN etj.
Java e gjashtë:	Kuptimi dhe rëndësia e përcaktimit të qëllimeve; Kuptimi dhe esenca e ekzistimit të qëllimeve; Kundërthënjet në përcaktimin e qëllimeve dhe përpjekjet për unitetin e tyre; Uniteti dhe varëshmëria e qëllimeve të përcaktuara; Sistemi i përgjithshëm i qëllimeve të parashtruara.
Java e shtatë:	Instrumentet që përdoren në kuadër të politikës ekonomike, Kuptimi i tyre; Klasifikimi i instrumenteve; Instrumentet në analizën ekonomike; Instrumentet nga grupi i financave publike; Instrumentet kredito – monetre; kurset devizore (valutore); Instrumentet e kontrollës direkte; Reforma e sistemit.
Java e tetë:	Instrumentet në teorinë ekonomike; Instrumentet e njohjës; Instrumentet intervenuese; Instrumentet Intranacionale; Instrumentet strukturale; Instrumentet e politikës ekonomike vijuese; Zgjedhja, selekcionimi dhe përdorimi i instrumenteve të disponueshme të politikës ekonomike.
Java e nëntë:	Rrethi – Ambienti si komponent e politikës ekonomike; rrethi – hapsira fizike (rrethi ekologjiko – natyror); rrethi shoqëroro – ekonomik; Kuptimi i ekonomisë kombëtare; Struktura e ekonomisë kombëtare; parimi teknologjik; parimi institucional dhe parimi funksional; Faktori ekonomik – shoqëror.
Java e dhjetë:	Politika devizore – kuptimi i valutës dhe devizës, sistemi devizor, Llojet e kurseve devizore (fiks dhe fluktues; real dhe nominal); Formimi i kursit devizor; Tregu devizor, kuptimi, funksionet, organizimi, pjesëmarrësit dhe llojet e operacioneve në tregun devizor.
Java e njëmbëdhjetë:	Konsumi dhe sistemi i nevojave shoqërore; Konsumi personal; kuptimi dhe struktura; Standardi jetësor i popullsisë; Determinantet e konsumit personal; Instrumentet për rregullimin e konsumit personal; Mbrojtja sociale në Bashkimin Evropian.
Java e dymbëdhjetë:	Kuptimi dhe funksioni i konsumit publik; Vëllimi dhe struktura e konsumit publik; Sistemi fiskal dhe politika fiskale; Instrumentet e politikës fiskale; Buxheti, Fondet e konsumit publik, ekuilibrimi dhe joekuilibrimi buxhetor; Veprimet ekonomike të

	politikës fiskale. Buxheti i Republikës së Kosovës; Buxheti i Bashkimit Evropian.
Java e trembëdhjetë:	Politika e tregtisë së jashtme; Kuptimi i tregtisë së jashtme; Faktorër që kushtëzojnë tregtinë e jashtme; Instrumentet kryesore të politikës së tregtisë së jashtme; Bilanci tregtar i Republikës së Kosovës; Tregtia Ndërkombëtare në Bashkimin Evropian; Procesi i liberalizimit të tregtisë së jashtme; Proteksionizmi i ri.
Java e katërbëdhjetë:	Politika ekonomike në shtetet e tranzicionit; Veçorit dhe qëllimet e procesit të tranzicionit; Parakushtet për procesin e tranzicionit; Shok terapia apo gradualizmi; Programet stabilizuese në shtetet e tranzicionit; Përparimet në procesin e tranzicionit në Republikën e Kosovës dhe në shtetet e rajonit. Kuptimi i proceseve të ndryshimeve ekonomiko – sociale.
Java e pesëmbëdhjetë:	Sistemi ekonomik dhe politikat ekonomike në Bashkimin Evropian; Formimi i Bashkimit Evropian si bashkësi ekonomike; Koordinimi i politikave ekonomike; Politikat e përbashkëta ekonomike; Politika monetare dhe fiskale; Politika agrare; Politika e konkurrencës; Politika rajonale; Procesi i zgjerimit. (Versioni i konsoliduar i Traktateve të Bashkimit Evropian dhe Karta e të Drejtave Themelore të bashkimit Evropian; Ministria e Integritimit; Tiranë, 2008; fq. 95 – 116).

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p><i>Sjelljet e poshtëshënuara janë në kundërshtim me politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vonesa në ligjerata dhe ushtrime;</i> • <i>Lëshimi i sallës gjatë ligjeratave ose ushtrimeve (pa arsyeje të nevojshme);</i> • <i>Tregimi i shenjave të qarta të mosinteresimit dhe të folurit të pandërprerë ose formave tjera të sjelljes që pengojnë procesin e rregullt të mësimi;</i> • <i>Mbajtja e telefonit celular të hapur gjatë ligjeratave ose ushtrimeve, do të rezultojnë me humbje të pikëve për shkak të sjelljes joprofesionale.</i> <p><i>Shkelja e integritetit akademik përfshin një ose më shumë nga veprimet në vijim:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kopjimi gjatë provimit ose testit;</i> • <i>Shfrytëzimi i shenimeve ose librave të palejuara gjatë testit ose provimit;</i> • <i>Shkëmbimi i informatave me një student tjetër gjatë provimit;</i> • <i>Dhënja e deklaratave të rrejshme për të arsytuar dikë nga mësimi, ushtrimi apo provimi.</i>